

Gemeente Middelburg

Richtlijn afvalbakken 2017–2021

Praktische richtlijn voor plaatsen van afvalbakken

Afdeling Ingenieursbureau
6 oktober 2016

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Situatie 2016	4
2.1	Hoeveelheid.....	4
2.2	Projecten.....	4
2.3	Huidige kosten.....	5
2.4	Hotspots.....	5
3	Situatieschetsen	6
3.1	Vandalisme.....	6
3.2	Hygiëne – geuroverlast.....	6
3.3	Hondenpoep.....	6
3.4	Afvalbakken horeca en winkels.....	7
3.5	Evenementen.....	7
4	Uitgangspunten richtlijn	9
4.1	Visie.....	9
4.2	Toetsingskader afvalbakken.....	9
4.2.1	Type afvalbak.....	10
4.2.2	Vulgraad.....	12
4.2.3	Randvoorwaarden.....	12
4.3	Adoptie.....	13
4.3.1	Horeca.....	13
4.3.2	Adopteren burger.....	13
5	Toetsing en herverdeling	14
6	Bijlage 1 Adoptieovereenkomst afvalbakken	16

1 Inleiding

Dagelijks wordt de openbare ruimte schoon gehouden om een verzorgd en netjes beeld te behouden. Een onderdeel van het dagelijkse beheer en onderhoud van de openbare ruimte is preventie; het voorkomen van zwerfafval. Preventie is vanuit meerdere invalshoeken te organiseren zoals, communicatie en zichtbaar reinigen en handhaving. Een ander herkenbaar onderdeel zijn de voorzieningen voor afvalpreventie in de openbare ruimte, de afvalbakken. Voor het plaatsen hiervan is deze richtlijn opgesteld. Onder afvalbak in deze richtlijn wordt een voorziening voor het deponeren van klein afval door de passerende gebruiker van de openbare ruimte verstaan.

De notitie biedt handvatten voor nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, waar afvalbakken aan te pas komen en is een toetsingskader op het moment dat er een verzoek komt vanuit de inwoner/gebruiker van Middelburg. De notitie staat los van het afvalbeleidsplan 2015 – 2020 dat in januari 2016 is vastgesteld. Het afvalbeleidsplan betreft de inzameling van huishoudelijk afval.

Aanleiding en onderzoeksvraag

Op het gebied van afvalbakken hebben zich een aantal ontwikkelingen voor gedaan. Met wijkteams zijn in enkele wijken verbeterplannen uitgewerkt en uitgevoerd. Het betrof de locaties van afvalbakken en mogelijke nieuwe of herplaatsing hiervan. Ook zijn de hoeveelheid afvalbakken in de binnenstad terug gebracht van circa 100 tot 33, waarvan 19 ondergronds met een grotere capaciteit. Tot slot is er in 2015 en 2016 een zwerfafvalmeting uitgevoerd, waarin de kwaliteit, met betrekking tot zwerfafval in de openbare ruimte bepaald is. In het verleden is geen beleid of richtlijn vastgesteld voor wat betreft de plaatsing van afvalbakken. Ook bij een verzoek tot (her-)plaatsing van een afvalbak is geen duidelijk handvat of werkwijze waar keuzes op te baseren zijn. Deze aspecten geven aanleiding om een richtlijn op te stellen.

Impliciet is de volgende onderzoeksvraag aan de orde: “Op welke manier en in welke vorm dragen afvalbakken het meest effectief bij aan preventie van zwerfafval en een algeheel schoon straatbeeld?” Met deze vraagstelling in gedachte is een richtlijn ontwikkeld voor het plaatsen van afvalbakken in de gemeente Middelburg. Met deze richtlijn wordt gestreefd naar efficiëntie van beheer van de afvalbakken met verbetering op kosten als gevolg.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige situatie, hoofdstuk 3 beschrijft een aantal situatieschetsen. Hoofdstuk 4 weergeeft het kader en de richtlijn waarbinnen gewerkt wordt. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 beschreven welke stappen worden gezet om de richtlijn te implementeren.

2 Situatie 2016

2.1 Hoeveelheid

In 2013 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle afvalbakken in de gemeente Middelburg. Op dat moment bedroeg het aantal openbare afvalbakken 785 stuks. Momenteel zijn het er 742, afname komt onder andere door de vermindering van afvalbakken in de binnenstad. Het bestand aan afvalbakken in de gemeente bestaat, afgezien van een aantal uitzonderingen, uit verschillende typen en kleuren afvalbakken. In het verleden is plaatsing vooral op basis van verzoeken van burgers uitgevoerd, of vanuit de gedachte dat een afvalbak het probleem van zwerfafval kan verminderen of voorkomen.

De afdeling Stadsbeheer, in samenwerking met afdeling Ingenieursbureau, heeft de beslissende rol gehad in plaatsing van openbare afvalbakken in bestaande stadsdelen. In nieuwe wijken is de plaatsing vaak meegenomen als onderdeel van de inrichting. Er is geen vastgestelde richtlijn voor de hoeveelheid straatmeubilair. Hieronder is een overzicht weergegeven van de bestaande afvalbakken per wijk.

Wijk (CBS)	Bestaande hoeveelheid (05-2016)
Stromenwijk/'t zand	98
Dauwendaale	125
Sint Laurens/Brigdamme	20
Middelburg Zuid	76
Centrum/Ramsburg	199
Mortiere	14
Griffioen	28
Nieuw Middelburg	6
Nieuw en Sint Joosland	14
Arnhemuiden/Kleverskerke	85
Klarenbeek/Veerse Poort	76
Overig (verspreide huizen)	4
Totaal	742

2.2 Projecten

Omschrijving project	Leerpunt
Van 100+ naar 33 afvalbakken in de het kernwinkelgebied, binnenstad.	Ervaring met lediging en de vulgraad van de grotere afvalbakken zijn goed. Leerpunt hieruit is dat grotere inwerpgaten sneller aanleiding geven voor het 'dumpen' van huisvuil, verkleiners zijn toegepast. Ook zijn de verkleiners inmiddels weer verwijderd, het zorgde voor veel verstopping van bv. pizzadozen.
Toepassen asbakken (aan afvalbakken).	Praktisch gezien is deze toepassing een goede ervaring. In de toekomst op alle (nieuwe) bakken in de binnenstad.
Proef herverdelen afvalbakken in Stromenwijk	1 afvalbak voor frietzaak geplaatst. Deze werd vervolgens gebruikt door klanten van de frietzaak, terwijl deze ondernemer verplichting heeft hier zelf een voorziening voor te onderhouden. Dus geen goed gebruik van de herplaatste afvalbak, vulgraad was (niet zuiver) hoog. De herplaatste

Omschrijving project	Leerpunt
	afvalbak werd een stuk verder geplaatst, frietzaak droeg weer zorg over eigen voorziening voor afval uit de onderneming.
Herverdelen afvalbakken binnenstad (buiten kern winkelgebied).	Samen met wijkteam plan gemaakt en uitgevoerd. Goed verlopen en goed resultaat.
Inventariseren afvalbakken in Dauwendaele	Opgepakt door groengroep Dauwendale, project loopt nog.

2.3 Huidige kosten

Jaarlijks zijn er kosten verbonden aan reparatie en vervanging van afvalbakken. Jaarlijks worden er circa 30 afvalbakken nieuw besteld ten behoeve van vervanging (ca 5% totale aantal, waaruit een theoretische levensduur van 20 jaar op te maken is). Deze vervanging is noodzakelijk voor kapotte afvalbakken als gevolg van vandalisme. Tevens wordt hierbij geïnvesteerd in ringen en materialen voor het bevestigen van de afvalbakken. Voor wat betreft lediging van de bakken zijn volgende kosten te hanteren:

Kosten ledigen ondergrondse afvalbak:	€ 35,37 per stuk bij 2 ledigingen per week*
Kosten ledigen reguliere afvalbak centrum: (per lediging)	€ 12 per stuk bij 4 ledigingen per week (€ 3 per lediging)

* 2 ledigingen is gemiddeld. In de wintermaanden wordt 1 keer per week geledigd en in de zomermaanden 3 keer per week.

2.4 Hotspots

Momenteel zijn er al een aantal locaties in Middelburg, waar behoefte is aan extra afvalbakken. Dit is vastgesteld op basis van verzoeken en ervaring. De volgende locaties zijn aanwezig:

- Wandelpad Veerse Poort
- Honden uitlaatroute/wandelroute Mortiere
- Kernwinkelgebied
- Pottenbakkerssingel
- Parkeerterrein Oude Veerseweg, Ramsburg
- Honden uitlaatroute Roozenburglaan
- Loskade
- Divers in Arnemuiden (bv Spoorstraat, Burgemeester Hackstraat, pad langs Arnekanaal)

3 Situatieschetsen

In dit hoofdstuk worden de manier van handelen bij een aantal specifieke, voorkomende, situaties uitgewerkt. Toegelicht wordt hoe bij preventie en handhaving van een situatie wordt gehandeld.

3.1 Vandalisme

De bakken zijn doorgaans kwetsbaar voor schade door lediging of onderhoud, of schade door derden. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld brandstichting of vuurwerk.

Preventie

Het plaatsen van een bak dient zodanig te gebeuren dat onderhoud in de openbare ruimte niet wordt gehinderd. Uit voorzorg wordt een groot deel van de afvalbakken (indien mogelijk) verwijderd of afgesloten rondom de jaarwisseling, om schade door vuurwerk te voorkomen. Ook is op een aantal locaties een “hufferproof” afvalbak geplaatst, zie ook paragraaf 4.2.1.

Handhaving

Schade door vandalisme wordt gemeld en hersteld en indien nodig afvalbak verwijderd. Als de dader bekend is, wordt dit verhaald. Zie hiervoor ook de randvoorwaarden in paragraaf 4.2.3.

3.2 Hygiëne – geuroverlast

Volle afvalbakken en zwerfafval kunnen leiden tot geuroverlast en kan invloed hebben op de hygiëne bij gebruik in een bepaald gebied. Zeker op warme dagen kan afval leiden tot geuroverlast, doordat een afvalbak bijvoorbeeld erg dicht bij een zitbank staat.

Preventie

Voorzien in voldoende afvalbakken, al dan niet met ruimere capaciteit, op locaties waar veel afval wordt geproduceerd. Met name etensresten of verpakkingen met etenswaar. Dit door de richtlijnen (hoofdstuk 3) consequent toe te passen en middels (jaarlijkse) schouw bepalen of de locatie van een afvalbak nog gekoppeld is aan het gebruik hiervan. Hiermee voorkomen dat afvalbakken overvol zitten of veelal leeg zijn. Ook zal voldoende lediging voorkomen dat afval gaat stinken.

Handhaving

Verwijderen of verplaatsen van afvalbak indien meermalig melding wordt gemaakt van geuroverlast.

3.3 Hondenpoep

Een hondeneigenaar heeft de verplichting er zorg voor te dragen dat hondenpoep op openbaar terrein zich niet voordoet en dient dit dus op te ruimen. Echter gebeurt dit in vele gevallen niet wat leidt tot overlast. Op 27 maart 2006 heeft de raad besloten het hondenbeleid te actualiseren, te communiceren en geen opruimmiddelen te verstrekken ten behoeve van overlast van hondenpoep. Specifieke afvalbakken voor hondenuitwerpselen maken geen deel uit van hetgeen in Middelburg wordt toegepast. Hondenpoep dient dus in de ‘normale’ afvalbakken te worden gedeponereerd. Dit is een redelijk werkende oplossing. Indien afvalbakken hiervoor veelvuldig worden gebruikt kan het weer tot hygiënische problemen leiden (ook bij

degene die de afvalbak moet ledigen) en stank geven. Een betere oplossing voor de gemeenschap is daarom dat de hondenbezitter de uitwerpselen thuis opruimt.

Preventie

Voorzien in voldoende afvalbakken op gebieden en (hoofd-) routes voor het uitlaten van honden, zodat de poep hierin kan worden gedaan. Dit als aspect opnemen in de schouw. Een overweging is om in afvalbakken, waar veel hondenpoep in wordt gedeponereerd, afvalzakken te plaatsen ten behoeve van de werkbaarheid.

Handhaving

Gemeentelijke toezichthouders van afdeling Vergunningverlening & Handhaving zien toe op het handhaven/bekeuren bij ernstige overlast. Dit gebeurt op basis van waarneming/meldingen en binnen de bestaande capaciteit. Indien handhaving niet voldoende blijkt wordt in overleg gezocht naar een oplossing.

3.4 Afvalbakken horeca en winkels

In de afvalstoffenverordening Middelburg is opgenomen (artikel 28) dat de houder of beheerder van een inrichting waar eet- of drinkwaren worden verkocht die ter plaatse kunnen worden genuttigd, verplicht is:

- a. Een afvalbak, -mand of soortgelijk voorwerp in of nabij de inrichting op een duidelijk zichtbare plaats aanwezig te hebben, waarin het publiek afval kan achterlaten,
- b. Zorg te dragen dat deze afvalbak, -mand of soortgelijk voorwerp van een zodanige constructie is dat het afval daarin deugdelijk geborgen blijft en dat die afvalbak, -mand of voorwerp steeds tijdig wordt geledigd;
- c. Zorg te dragen dat dagelijks, uiterlijk een uur na sluiting van de inrichting, doch in ieder geval terstond op eerste aanzegging van een ambtenaar, belast met de toezicht op de naleving van dit artikel, in de nabijheid van de inrichting achtergebleven afval, voor zover kennelijk uit of van die inrichting, wordt opgeruimd.

Preventie

Veel ondernemers hebben al (op eigen gelegenheid) afvalbakken buiten staan waarin publiek het afval kan deponeren. Onderzocht wordt hoe zwerfafval vanuit winkels bestreden kan worden door een goede samenwerking tussen gemeente en ondernemers. Mogelijkheid om de dialoog aan te gaan is middels het onderzoeksvoorstel van de Hogeschool Zeeland (bijlage evaluatierapport "afvalbakken in de binnenstad").

Handhaving

Gemeentelijke toezichthouders van afdeling Vergunningverlening & Handhaving zien toe op het naleven van de afvalstoffenverordening en indien nodig wordt hierop bekeurd. Dit gebeurt op basis van waarneming en meldingen en binnen de bestaande capaciteit.

3.5 Evenementen

Voor het organiseren van evenementen is een evenementenvergunning benodigd. In de aanvraag en verlening hiervan komt het aspect milieu en afval aan de orde. Afspraken over afval, afkomstig van het evenement, worden hierin vastgelegd. Dit kan onder andere gaan om de verantwoordelijkheid voor het plaatsen van afvalbakken, preventie van zwerfafval en het opruimen van het evenemententerrein. Indien afspraken niet worden nagekomen, zullen ambtenaren van afdeling Vergunningverlening & Handhaving

sancties treffen op basis van de verleende vergunning. De regeling is redelijk effectief. Het verwaaien van afval kan soms nog voor problemen zorgen.

4 Uitgangspunten richtlijn

4.1 Visie

Overwegingen

- Afvalbakken zijn een hulpmiddel om zwerfafval te voorkomen.
- Afvalbakken alleen toepassen als de omgeving hierdoor schoner wordt en het toepassen van de afvalbak effectiever is dan het zwerfafval opruimen.
- Afval uit winkels en eetgelegenheden is de verantwoordelijkheid van de verkoper.
- Afvalbakken brengen grote ledigingskosten met zich mee.
- Afvalbakken vragen vaak en veel aandacht in beheer (vervuiling afvalbak, vernieling afvalbak in bijzonder vuurwerk).
- Afvalbakken hebben weinig effect op gedragsverandering, terwijl in gedragsverandering de oplossing ligt.
- Standaardisering in type afvalbak kan de uitvoering vergemakkelijken en kosten besparen.

Visie

Als onderdeel in het streven naar een schone stad een, mede kosten gestuurd, terughoudend beleid voeren in het plaatsen en onderhouden van afvalbakken in de openbare ruimte. Hiermee, in zekere mate, voorzien in de behoefte van de bewoners.

4.2 Toetsingskader afvalbakken

Aan de hand van de vulgraad en randvoorwaarden zal een effectieve beheersing van het aantal- en de kosten van afvalbakken mogelijk zijn. De richtlijn geeft aan op welke plaats een afvalbak zinvol is en waar niet. Verzoeken van burgers kunnen eenduidig worden beoordeeld en er is helderheid in de keuzes (transparantie). Dit voorkomt wildgroei en bevordert het efficiënt inzetten van middelen.

De plaatsingsrichtlijn is tevens te gebruiken als toetsinstrument met betrekking tot het huidige bestand afvalbakken. Met deze richtlijn kan een verbeteringslag worden gemaakt in spreiding, alsook gebruik, van de afvalbakken. Allereerst wordt beschreven welke type afvalbakken worden toegepast in Middelburg, gevolgd door het toetsingskader voor (her-) plaatsing van afvalbakken.

4.2.1 Type afvalbak

Beeld	Type	Locatie	Kosten	Opmerking
	Bammens capitole 60 ltr.	De bak functioneert op locaties met afval op kleine schaal. Plaatsen om deze toe te passen zijn in de verharding van: <ul style="list-style-type: none"> - Speelplaatsen; - Hoofdroutes; - Parken; 	Materiaal: Op basis van leveren en aanbrengen complete afvalbak zijn de kosten gecalculeerd op € 500,- (€ 50,- p/jr.)	Dit type bak heeft de voorkeur voor structurele uniforme toepassing
	Bammens catipole 60 ltr.	De bak functioneert op locaties met afval op kleine schaal. Plaatsen om deze toe te passen zijn in de groenvoorziening van: <ul style="list-style-type: none"> - Speelplaatsen; - Hoofdroutes; - Parken; 	Materiaal: Op basis van leveren en aanbrengen complete afvalbak zijn de kosten gecalculeerd op € 500,- (€ 50,- p/jr.)	Dit type bak heeft de voorkeur voor structurele uniforme toepassing
	Bammens catipole 100 ltr	De bak functioneert op locaties met afval op kleine schaal, waar de 60ltr afvalbak niet afdoende is. Plaatsen om deze toe te passen zijn in de groenvoorziening van: <ul style="list-style-type: none"> - Speelplaatsen; - Hoofdroutes; - Parken; 		Dit type bak heeft de voorkeur voor structurele uniforme toepassing
	Bammens citypole 100 ltr. Vervanging van Samson type Bunn, toegepast in kernwinkelgebied van de binnenstad van Middelburg.	De bak functioneert op locaties afval op grote schaal. Plaatsen om deze toe te passen zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Kernwinkelgebied; - Winkelcentra. 	Materiaal: Op basis van leveren en aanbrengen complete afvalbak zijn de kosten gecalculeerd op € 592,- (€ 60,- p/jr.)	Vervanging van de Samson type Bunn (60 ltr). Minder afvalbakken, maar een grotere inhoud. Capaciteit van de afvalbakken. Zie ook regel hieronder.
	Bammens citypole 800 ltr. Ondergrondse afvalcontainers. 19 stuks geplaatst (2015) in het kernwinkelgebied	De bak functioneert op locaties afval op grote schaal. Plaatsen om deze toe te passen zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Kernwinkelgebied; - Winkelcentra 	Materiaal: Op basis van investering, leveren en aanbrengen complete afvalbak zijn de kosten gecalculeerd op € 2037,- (€ 200, per jaar).	Een grotere capaciteit biedt mogelijkheden de ledigingsfrequentie naar beneden bij te stellen. De lediging gebeurt met een voertuig die daarvoor met een hef-arm is ingericht. Uitbreiding van deze afvalbakken zorgt wel voor vermindering van "veeguren".

Beeld	Type	Locatie	Kosten	Opmerking
	<p>Maatwerk;</p> <p>Voorbeeld: Ervaringen uit de praktijk leren dat afvalbakken onvoldoende bestand zijn tegen vandalisme. Om deze reden zijn met name op de locatie Meiveld en park Toorenvliedt "hufterproof" afvalbakken geplaatst. In de praktijk wordt dit als goed ervaren</p>	<p>De bak functioneert op locaties waar vernieling een groot risico is. Materiaal moet robuust zijn en uitvoering uitnodigend om afval in te deponeren. Plaatsen om deze toe te passen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Locaties die vandalisme gevoelig zijn; b) Jongerenvoorzieningen. 	<p>Materiaal: Op basis van leveren en aanbrengen complete afvalbak zijn de kosten gecalculleerd op € 1200,- (€ 120,- p/jr.)</p>	

4.2.2 Vulgraad

(Her) plaatsing wordt uitgevoerd indien blijkt dat de capaciteit van bestaande afvalbakken onvoldoende is op de ene locatie, maar overbodig is op een andere locatie. Dit moet blijken uit schouwgegevens en gegevens van afdeling Stadsbeheer. Herplaatsing gebeurt aan de hand van de vulgraad van een afvalbak. De CROW meetlat (afvalbak – vullingsgraad) kan hierbij worden gebruikt, zie hiervoor onderstaande afbeelding. Bij niveau A+ en A is de vulgraad nihil en is herplaatsing mogelijk. Niveau D duidt erop dat extra voorzieningen gewenst is.

Meubilair	afvalbak-vullingsgraad				
A+	A	B	C	D	
					
Afvalbak is leeg en heeft geen afval dat uitsteekt.	Afvalbak is voor minder dan de helft vol en heeft geen afval dat uitsteekt.	Afvalbak is niet vol en heeft geen afval dat uitsteekt.	Afvalbak is nagenoeg vol en heeft geen afval dat uitsteekt.	Afvalbak is vol of heeft afval dat uitsteekt.	
uitstekend afval nee	uitstekend afval nee	uitstekend afval nee	uitstekend afval nee	uitstekend afval ja	
vullingsgraad 0% per afvalbak	vullingsgraad ≤ 40% per afvalbak	vullingsgraad ≤ 80% per afvalbak	vullingsgraad ≤ 100% per afvalbak	vullingsgraad > 100% per afvalbak	
zwerfafval binnen een straal van 1 m rondom de afvalbak nee	zwerfafval binnen een straal van 1 m rondom de afvalbak nee	zwerfafval binnen een straal van 1 m rondom de afvalbak nee	zwerfafval binnen een straal van 1 m rondom de afvalbak nee	zwerfafval binnen een straal van 1 m rondom de afvalbak ja	

4.2.3 Randvoorwaarden

Voor het herplaatsen of plaatsing van nieuwe afvalbakken worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De afvalbak moet een structurele bijdrage leveren aan afvalpreventie.
- De afvalbak biedt een vlagfunctie met de uitstraling van een schone stad, voornamelijk op knooppunten van paden, straten en wegen.
- Locaties van afvalbakken moeten met elkaar verbonden kunnen worden op basis van hoofdroutes en inspelen op de honden-uitlaatroutes, hangplekken en jeugdroutes ('snoeroutes').
- De afvalbak staat in lijn met bestaande objecten (bv. Lichtmasten, bankjes, verkeerspalen) en evenwijdig aan de looproute van de gebruiker.
- De afvalbak staat op een zichtbare- en goed bereikbare plek voor zowel gebruik als lediging.
- Plaats-afstand ten opzichte van omringende elementen of obstakels moet groter zijn dan 3 meter.
- Type en grootte afvalbak dient functioneel te zijn voor plaats en mate van gebruik, zie hiervoor paragraaf 4.2.1.
- Bij ruimtelijke ontwikkeling (planvorming) dienen dezelfde type afvalbakken als gebruikelijk te worden toegepast (zie paragraaf 4.2.1.).
- Op basis van de vulgraad (zie paragraaf 4.2.2.) en inhoud van een afvalbak kan een afvalbak verwijderd of herplaatst worden.
- Op basis van meermalig/regelmatig overlast van zwerfafval kan een afvalbak bij worden geplaatst.
- Indien huishoudelijk afval in afvalbak voorkomt, zal de afvalbak verwijderd worden.
- Indien een afvalbak op een locatie 2 keer vernield is in 3 jaar, wordt de afvalbak verwijderd voor minimaal één jaar. Bij blijvende overlast van zwerfafval wordt overwogen daarna een nieuwe te plaatsen.

- m. Indien mogelijk bij een gebiedsbenadering het aantal afvalbakken terugdringen met minimaal 10%.
- n. Afvalbakken bij bushaltes wordt structureel teruggedrongen aan de hand van de vulgraad. Afvalbakken blijven uitsluitend staan indien de hoeveelheid (en soort) afval bij de bushalte dit behoeft. Bij toetsing van het huidige bestand afvalbakken aan de kaders dient hier als specifiek aspect naar gekeken te worden.
- o. Niet bij iedere bank wordt standaard een afvalbak geplaatst, bij bestaande afvalbakken worden deze aan de hand van de vulgraad herschikt. Bij nieuwe banken worden afvalbakken geplaatst indien deze passen in de route van lediging en zich bevinden in een locatie zoals in hoofdstuk 2.4 is beschreven.

4.3 Adoptie

Adopteren ondernemer

Er wordt in principe geen gehoor gegeven aan verzoeken voor plaatsing van een afvalbak op een plek die niet aansluit bij de criteria. Maar in het kader van afvalpreventie kan dan wel adoptie van afvalbakken een oplossing zijn. Dit betekent dat de gemeente (eenmalig) zorgdraagt voor de plaatsing van een afvalbak en dat de adoptant de afvalbak ledigt en het afval op de gebruikelijke wijze met het huishoudelijk restafval meegeeft. Voorbeelden hiervan zijn de afvalbakken in het Hof van St. Jan (adoptie door stichting) en Speelhof Hoogerzael. Indien de locatie, de capaciteit van de gemeente en capaciteit van initiatiefnemer dit financieel en praktisch toelaten kan dit een goed werken in praktijk. Een maatschappelijke organisatie kan een dergelijk initiatief nemen. In een dergelijke situatie worden afspraken vastgelegd in een adoptieovereenkomst, deze is terug te vinden in bijlage 1.

4.3.1 Horeca

Horecaondernemers kennen de verplichting al om een mogelijkheid tot deponeren van aangeschaft afval uit de onderneming te hebben. Zo is opgenomen in de Afvalstoffenverordening, artikel 25: “De houder of beheerder van een inrichting waar eet-of drinkwaren worden verkocht die ter plaatse kunnen worden genuttigd, is verplicht”, zoals ook aangegeven in hoofdstuk 3.4. Op locaties waar veel zwerfafval zich voor doet, dienen maatregelen te worden genomen.

4.3.2 Adopteren burger

Een dergelijke constructie met een enkele burger is niet wenselijk. Niet wenselijk betekent dat er goede waarborgen moeten zijn om tot een regeling met een enkele burger te treffen. De burger zal het afval uit de geadopteerde bak in zijn/haar restafval aanbieden bij huishoudelijk afval. Dit verstoort bij veel afvalbakken de scheidingsdoelstellingen van het afvalbeleidsplan.

Wel kan het opruimen van zwerfafval in een gebied door een vrijwilliger in combinatie met extra toegang tot een ondergrondse container een optie zijn. Bijvoorbeeld de Edelstenenbuurt. Per situatie/verzoek wordt een aanvraag voor adoptie beoordeeld en gezocht naar maatwerk.

5 Toetsing en herverdeling

Aan de hand van de richtlijn zal het huidige bestand afvalbakken worden getoetst aan de uitgangspunten, zoals in hoofdstuk 4 is beschreven. Input vanuit wijkteams wordt hierin betrokken. De komende 4 jaar wordt elk jaar 25% van de stad aangepakt. Aan de hand van de toetsing en bekende hotspots zullen de afvalbakken worden herverdeeld. In 2017 zal worden gestart met het eerste deel, zie hiervoor ook onderstaande kaart:

1. 2017: herverdeling start bij het gele vlak. Dit bestaat uit de wijken Mortiere, Dauwendaele en Zuid. De hoeveelheid afvalbakken in Dauwendaele (125 st.) dient te worden, alsook er in Mortiere veel behoefte is aan extra afvalbakken langs hondenuitlaatroutes. In Dauwendaele is het wijkteam al een inventarisatie naar de afvalbakken aan het uitvoeren.
2. 2018: herverdeling vindt plaats in het oranje vlak. Het betreft de wijken 't Zand, Stromenwijk en Griffioen. In de Stromenwijk heeft er in het verleden al een en ander plaatsgevonden (zie ook leerpunten hoofdstuk 2).
3. 2019: herverdeling vindt plaats in het blauwe vlak. Het betreft de wijken Nieuw- & Sint Joosland en Arнемuiden.
4. 2020: herverdeling vindt plaats in het groene vlak. Het betreft hierbij de wijken St. Laurens, Klarenbeek, Veersepoort, Nieuw Middelburg en Ramsburg.

Tot slot

Verbeterpunten in de binnenstad, aan de hand van de evaluatie, zullen stapsgewijs worden doorgevoerd. In 2021 zal de richtlijn worden herzien en waar nodig worden aangepast. Verzoeken voor plaatsen van afvalbakken in de toekomst, worden tevens getoetst aan de richtlijn. Indien mogelijk wordt met de herverdeling aanspraak gemaakt op de subsidie “extra bestrijding van zwerfafval” van Nedvang.

6 Bijlage 1 | Adoptieovereenkomst afvalbakken

Inleiding

Een afvalbak is een zichtbare maatregel om zwerfafval tegen te gaan. De gemeente Middelburg heeft veel aandacht voor de bestrijding van zwerfafval, maar niet altijd de capaciteit om afvalbakken te plaatsen en te ledigen. Daarom is de richtlijn (her-)plaatsen van afvalbakken (2017 – 2021) vastgesteld. De gemeente staat open voor het adopteren van afvalbakken door een (particuliere) organisatie met een maatschappelijk doel of een individuele bewoner. In dit document zijn afspraken vastgelegd voor het adopteren van een afvalbak.

Contactgegevens Gemeente Middelburg

Contactpersoon: Dhr. S. de Visser
 Adres: Kanaalweg 3
 Pc + woonplaats: 4330 LA Middelburg
 Telefoonnr.: 0118 - 675 372
 E-mail: s.de.visser@middelburg.nl

Contactgegevens initiatiefnemer/adoptant

Locatie: .....
 Contactpersoon: .....
 Adres: .....
 Pc + woonplaats: .....
 Telefoonnr.: .....
 e-mail: .....
 2^e contactpersoon: .....
 Telefoonnr.: .....
 e-mail: .....

Afspraken

De adoptant en de gemeente Middelburg zijn het volgende overeengekomen:

- a. De gemeente voorziet in de levering en plaatsing van de afvalbak (indien zij hiervoor budget heeft);
- b. De gemeente voorziet de afvalbak van een sticker met de contactgegevens van de adoptant (voor herkenning en ten behoeve contact);
- c. De adoptant is contactpersoon voor derden;
- d. De gemeente stelt geen gereedschappen, hulpmiddelen of transport beschikbaar;
- e. De kosten voor lediging worden volledig gedragen door de adoptant. De adoptant draagt zorg voor beheer en onderhoud van de afvalbak, bijvoorbeeld het schoonhouden van het materiaal en het verwijderen van onkruid rondom de afvalbak;
- f. De adoptant draagt zorg voor een correcte lediging en afvoer van het afval in de afvalbak;
- g. Indien de gemeente van mening is dat het onderhoud of de lediging niet verantwoord wordt uitgevoerd, geeft zij dat door aan de adoptant;
- h. Indien de adoptant na 3x berichtgeven over hetgeen onder punt g genoemd, geen actie onderneemt wordt de afvalbak verwijderd en de overeenkomst beëindigd;
- i. De overeenkomst is niet overdraagbaar. Zodra er een wijziging plaatsvindt in de uitvoering van de in punt f en g genoemde werkzaamheden, zal de gemeente daarvan op de hoogte gesteld worden;

Opgemaakt in tweevoud te Middelburg op .....

Namens de gemeente Middelburg
 Naam

Namens adoptant
 Naam

Handtekening

Handtekening